

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a JUDr. Tomáše Foltase v právní věci žalobce: **X**, zastoupen JUDr. Matějem Šedivým, advokátem se sídlem Václavské náměstí 831/21, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 12. 2019, č. j. 4 Az 74/2018 - 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e o d m í t á** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále též „žalovaný“), rozhodnutím ze dne 7. 11. 2018, č. j. OAM-729/ZA-ZA11-VL16-2018, neudělilo žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů.

II.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze (dále též „městský soud“), který ji zamítl shora označeným rozsudkem. Stejně jako žalovaný městský soud neshledal naplnění podmínek pro udělení mezinárodní ochrany. Žalobce tvrdil potíže toliko se soukromými osobami, které jej měly podezřívat z toho, že je podvedl. Toto nebezpečí však nelze považovat ve vztahu k žalobci za reálné ve smyslu čl. 3 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Spojitost mezi osobami, z nichž má žalobce strach, a vyzbrojováním civilního obyvatelstva je pak čistě spekulativní. Nadto může žalobce využít vnitrostátní ochranu, jak potvrzují zprávy o zemi původu. Je pravdou, že se žalovaný pozastavil nad načasováním podání žádosti o mezinárodní ochranu, avšak důvody v ní uvedeny se řádně zabýval a své závěry opřel o shromážděné podklady.

III.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů, jež lze podřadit pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Je názoru, že žalovaný nezjistil stav věci,

o němž nejsou důvodné pochybnosti. Nebylo přihlédnuto ke specifickým okolnostem řešeného případu a nebyly šetřeny oprávněné zájmy stěžovatele. Dle stěžovatele nelze důvody jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany označit za azylově irelevantní. Je sice pravdou, že podstatou jeho azylového příběhu je konflikt se soukromými osobami, nicméně hlavní otázkou v celé věci je to, zda je domovský stát stěžovatele schopen jej v případě konfliktu se soukromými osobami ochránit a jaká je ve skutečnosti na Ukrajině vymahatelnost práva. Stěžovatel rovněž zpochybnil závěr městského soudu týkající se realizace politických práv. Uplatňování těchto práv neznamená nutně pouze politickou činnost, ale i svobodu v přístupu ke státním institucím a možnost se obracet na nezávislé orgány k prošetření svých záležitostí. Stěžovatel nemůže hledat zastání u domovského státu, který proti němu bude postupovat s přihlédnutím k jeho neuhrazeným dluhům a pobytu v zahraničí bez pobytového oprávnění. Již podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany tak činí ze stěžovatele politického odpůrce režimu, který odmítá návrat do domovského státu. Proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení, eventuálně aby zrušil též rozhodnutí žalovaného.

IV.

[4] Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, ve kterém nesouhlasí s kasačními námitkami. Je přesvědčen o tom, že jeho rozhodnutí je v souladu s právními předpisy, je správné a zákonné. Skutkový stav věci byl zjištěn dostatečně a žádost stěžovatele byla velice důkladně posouzena. Nebyly však zjištěny žádné relevantní důvody pro udělení mezinárodní ochrany, což potvrdil městský soud. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou, případně zamítl jako nedůvodnou.

V.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Jednou z podmínek věcného přezkumu kasační stížnosti ve věci mezinárodní ochrany je její přijatelnost. Přesahem vlastních zájmů, který ve věcech azylu jediné vede k meritornímu projednání kasační stížnosti, je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je, kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce, pro Nejvyšší správní soud také nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. To znamená, že přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. O přijatelnou kasační stížnost se tak prakticky může jednat v případě, že se kasační stížnost týká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny v judikatuře Nejvyššího správního soudu nebo byly řešeny rozdílně. Přijatelná může být kasační stížnost také tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. O takové pochybení se může jednat především tehdy, nerespektoval-li krajský soud ustálenou judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, nebo krajský soud v konkrétním případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. K tomu srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 1. 2007, č. j. 2 Azs 21/2006 - 59, ze dne 22. 5. 2013, č. j. 6 Azs 11/2013 - 18, ze dne 19. 6. 2013, č. j. 7 Azs 13/2014 - 52, a ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 30.

[7] Lze tedy shrnout, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek,

pokračování

kteří jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[8] V dané věci nevyvstala žádná právní otázka, která by dosud nebyla v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešena, popř. byla řešena rozdílně. Rovněž tak Nejvyšší správní soud neshledal důvod, pro který by bylo nutno učinit judikaturní odklon. Městský soud se nedopustil ani zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele. Městský soud posoudil věc v souladu s konstantní judikaturou, od které neshledal Nejvyšší správní soud důvod se odchýlit.

[9] Stěžovatel poukázal na nepřezkoumatelnost rozsudku. K tomu, kdy jsou správní či soudní rozhodnutí nepřezkoumatelná, se Nejvyšší správní soud opakovaně vyjádřil např. v rozsudcích ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, publ. pod č. 133/2004 Sb. NSS; ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS; ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, ze dne 16. 12. 2008; č. j. 1 Ao 3/2008 - 136, publ. pod č. 1795/2009 Sb. NSS. Rozsudek městského soudu zcela vyhovuje požadavkům stanoveným touto judikaturou.

[10] I otázkou zjišťování skutkového stavu se opakovaně zabývala judikatura zdejšího soudu, srov. např. rozhodnutí ze dne 20. 11. 2003, č. j. 2 Azs 27/2003 - 59, ze dne 18. 12. 2003, č. j. 5 Azs 24/2003 - 48, ze dne 17. 6. 2004, č. j. 3 Azs 23/2004 - 63, ze dne 25. 10. 2004, č. j. 5 Azs 162/2004 - 42, ze dne 21. 12. 2005, č. j. 6 Azs 235/2004 - 57, ze dne 13. 8. 2008, č. j. 2 Azs 45/2008 - 67, ze dne 27. 1. 2009, č. j. 2 Azs 91/2008 - 66. Žalovaný postupoval v souladu s uvedenou judikaturou. Nedopustil se ani porušení zásad správního řízení. Dostatečně se zabýval aktuální situací na Ukrajině, přičemž zkoumal i otázku vymahatelnosti práva a výslovně se Ministerstva zahraničních věcí dotazoval na situaci neúspěšných žadatelů o udělení mezinárodní ochrany.

[11] Nejvyšší správní soud konstantně judikuje i to, že pronásledování ze strany soukromých osob nemůže být až na výjimky azylově relevantním důvodem. Např. v rozsudku ze dne 10. 3. 2004, č. j. 3 Azs 22/2004 - 48, uvedl, že „skutečnost, že žadatel o azyl má v zemi původu obavy před vybrožováním ze strany soukromé osoby, není bez dalšího důvodem pro udělení azylu (...) tím spíše v situaci, kdy politický systém v zemi původu žalobce dává občanům možnost domáhat se ochrany svých práv u státních orgánů, a tyto skutečnosti v řízení o udělení azylu nebyly vyvráceny.“ Z dalšího rozsudku ze dne 11. 3. 2004, č. j. 6 Azs 8/2003 - 44, pak vyplývá, že „[n]eučinil-li stěžovatel žádné kroky k využití všech prostředků, které právní řád v zemi jeho původu k ochraně práv a svobod poskytuje, nelze učinit závěr, že by mu taková ochrana nebyla poskytnuta, případně že by mu sice poskytnuta byla, ale neúčinně.“ V této souvislosti lze odkázat rovněž na rozsudek ze dne 22. 12. 2005, č. j. 6 Azs 479/2004 - 41, podle kterého pro to „aby bylo možné shledat absenci ochrany ze strany státu, musel by stěžovatel vyčerpat všechny reálně dostupné prostředky ochrany.“ Uvedené závěry se pak plně vztahují i k aktuální situaci na Ukrajině. K dostupnosti ochrany před pronásledováním ze strany soukromých osob na Ukrajině lze odkázat na usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 4. 2015, č. j. 9 Azs 13/2015 - 69; ze dne 23. 8. 2018, č. j. 7 Azs 219/2018 - 30; ze dne 27. 9. 2018, č. j. 3 Azs 17/2018 - 55 atp. K námitce stěžovatele, že se nemůže domáhat ochrany u státních orgánů domovského státu z důvodu neuhrazených závazků na Ukrajině, zdejší soud uvádí, že tato námitka byla poprvé uplatněna až v kasační stížnosti a je tedy nepřijatelná - viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 9. 2008, č. j. 8 Afs 48/2006 - 155. Stěžovatel nadto žádným způsobem tyto neuhrazené závazky nespécifikoval. Nebylo tedy ani možné posoudit, zda mu brání v možnosti obrátit se v případě pronásledování soukromými osobami na policejní orgány či nikoliv. Nadto lze opět poukázat na výše uvedenou judikaturu vztahující se k pronásledování ze strany soukromých osob,

která se týká rovněž občanů Ukrajiny, jež se po delší dobu nacházeli mimo území svého domovského státu.

[12] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na námitky uvedené v kasační stížnosti a Nejvyšší správní soud neshledal žádné další důvody pro přijetí kasační stížnosti k věcnému projednání. Proto kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[13] Výrok o nákladech řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 větu první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. února 2020

Mgr. David Hipšr
předseda senátu